

סימן א'

בענין נטילת ידים שחרית

ש"ס ליעול רק הצרפנים לבד והיא טעות גדול ומפורש בפוסקים סי' ד' דלכתחלה לריך ליעול כל ידיו עד פרק הצרע, ובדיעבד סגי עד סוף קשרי אלצעותיו אבל לכל הפחות בעינן כל האצבעות, ולריך להזכיר בזה ביומא לנשים שכל חקוני מאלכס על ידיהם כמיש בחרב ז"ל סי' ד' ס"ב במהדו"ת, ומזה לפירוש זה.

יען דברתי מעומאח ידים * א"ע מה שראוי להזכיר ולהזכיר כל איש בציתו ליעול ידיו בשחרית כשיעור ממתחו כל ידיו ולכל הפחות כל אלצעותיו עד סוף קשרי אלצעותיו כמפורש בש"ע סי' ד' סעיף ב' ובמג"א והרב ז"ל ב. ובע"ה רוב ההמון והנשים אין זכרון בזה רק נוטלין ראשי אלצעותיהן לבד, וכעשות נחמ מחמת שנקרא נעיל וואסער, ע"כ סוברין

סימן ב'

בענין אכילה קודם התפילה ותפילה בציבור

אשר נסחפק באיש חלש שאין בכוז לילך לבדכ"י להחפול בצור אך אם יאכל קודם הליכתו, אם נכון יותר לאכול קודם התפלה כדי שיוכל להחפול בצור או עוב יותר להחפול ביחוד * ע"ד.

הנה הדבר מפורש בבאר היטב סי' פ"ט סק"א בשם לקט הקמח ובקליור ש"ע סי' ח' ס"ב דעוב יותר להחפול בציתו ביחוד מלאכול קודם התפלה, עיי"ש (וכן מצאנו במג"א סי' א' סק"א שכתב דמוכח בגמ' דאם חלש לבד יכול להחפול

ב"כ ג' שופטים ח"ר"ל לפ"ק סאסנאווע שוכ"ע לכבוד הרבני המופלג שתול על מי פלג וכ"י מה **יוסף מאנדלקערן** שיחי אחדש"ע.

מכתב כ"ח בא לציתו בהיותו בקרענין, ע"כ לא השיבותיו עד כה, והחמול באשמורת הבוקר באחי לציתו מקרענין, והנני שולח לו תשובתי והשי"ת יאיר עיני שלא תבא תקלה על ידי, והחלי בעזר צורי וגואלי.

א. יש להעיר כאן מתשובתו של הצמח צדק זצ"ל לבתו שהתפללה בהשכמה מאוד מפני שהיתה צריכה לאכול השכם בבוקר וולח"ק : „אז מען דארף עסין צוליב דאוונען, גיט דאוונען צוליב עסען עכל"ק". היינו, שראוי יותר לאכול בשביל להתפלל מאשר להתפלל בשביל לאכול ע"כ. רע' בשריע הרב סי' פ"ט ס"ה וביגדיל תורה סי' י"ט מאדמ"ר מליובאוויטש שליט"א בזה.

א. בקובץ הפרדס חלק ב' ק"ב סי' ט"ו נדפס מהגהמ"ח זצ"ל בנידון דברי הס"ז א"ח סי' תע"ג בענין טיבולו במשקה בכל השנה ובלייל הסדר, וכל זה נדפס בשו"ת ארץ צבי ח"א סי' ל"ב. ושם בקובץ הפרדס נדפס בסופו הסימן הג"ל שהושמט בשו"ת ארץ צבי. ב. ע"ש במג"א סי' ד' ובאר היטב סי' ו' ושערי תשובה סי' ה', (וע"ש באל"ה רבה א"ח סי' קכ"ח סעיף ו').